

חצר מוקף מחיצות דתו לא בעינן בה פס ד' אלא סגי בטפח ומשהו, הרי דמהני היקף מחיצות החיצונות להמחיצות הפנימיות לעשותן מחיצות, — אין זה ראייה, דשאני התם, דהמחיצות הפנימיות הם מחיצות גמורות בעצמם, אלא דלא מהני דופן טפח ומשהו בסוכה שהיא כמבוי מפולש, לענין זה הוא דכתב הר"ן דאם עומדת בחצר מוקף מחיצות תו לא הויא הסוכה כמבוי מפולש, כיון דיש עוד מחיצות הסותמות את הפילוש. וגם בעיקר דברי הר"ן עיין במג"א סי' תר"ל שפירשם באופן אחרי לגמרי, ולפ"ד ממילא נפלה עיקר ראייתו.

ולפ"ז ודאי דאפי' אם זו המחיצה שאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה עומדת במקום שהוא מוקף מחיצות אחרות ואין הרוח מגיע אליה, ג"כ לא מתני ולא חשיבא מחיצה. כיון דאין זה מטעם שהרוח מפילה, אלא משום דין שיעור בחוזק המחיצה, והרי חסר השיעור בעצמותה. וכן כתב המג"א בסי' שט"ו בשם תשו' הרשב"א, דלא מהני, ודלא כבעל הלק"ט ח"ב סי' נ' שלא כתב כן. ומה שהביא ראייה מדברי הר"ן פ"ק דסוכה, בסוכה העשויה כמבוי, דבעינן בה פס ד' טפחים, שכתב הר"ן דאם נתונה הסוכה בתוך

[כ]

אף שיבוא לידי ביטול סוכה, משום דתשבו כעין תדורו כתיב, כעין ישיבת ביתו, כשם שכל השנה אין אדם נמנע מלכת בדרכים כך בחג הסוכות לא הצריכו הכתוב למנוע; כן פרש"י כאן; מ"מ מפני ספק הנ"ל ראוי כהיום למנוע מלכת בדרכים בחג הסוכות. ואין לומר דיתמיר על עצמו לבנות שם סוכה במקום חנייתו, דהרי נגד זה הוא נכנס בחשש איסור מלאכה בחוה"מ. דהרי אם הוא פטור מלבנות שם סוכה ממילא דאסור לבנותה, מטעם איסור מלאכה בחוה"מ. וא"כ, איך שיעשה הוא נכנס בחשש דאורייתא, להקל או במצות סוכה או באיסור מלאכה בחול המועד. וע"כ ראוי למנוע מזה.

סוכה ד' כ"ו: ת"ר הולכי דרכים ביום פטורין מן הסוכה ביום וחייבין בלילה וכו'. עיין במאירי שהביא כאן דעת הסוברים, דהא דחייבין בלילה בשעת חנייתם בסוכה, היינו אפי' כשאין מוצאים שם סוכה מזומנת חייבין לטרוח לעשות סוכה מתחילה. ודעת המאירי עצמו אינו כן, שאין חייבים לטרוח לבנות שם סוכה, אלא דוקא אם מוצאים שם סוכה מזומנת הוא דחייבין בסוכה. וכתב שכן המנהג. וכן פליגי בזה הפוסקים הלבוש והמג"א בסי' תר"מ. ואין בזה הכרעה ברורה למעשה, דיש מאחרונים שמכריעים כך ויש להפך. עיין במ"ב שם בבה"ל.

וע"כ נראה, דאף דמדינא דגמרא אין שום חיוב למנוע אדם עצמו מלכת בדרכים בחג הסוכות

[כא]

מצה בלילי פסח, דבעינן שלכם, הלא הכוונת מצה אינו עולה לשוה פרוטה; וגם למה לא התעורר בזה שום פוסק קדמון או אחרון.

ולענ"ד נראה, דודאי גם רש"י מודה דבעלים על פחות מפרוטה מקרי בעלים, ושפיר מקרי שלכם בכל דבר דבעינן שלכם. וכוונת רש"י אינה אלא לומר, דדוקא בשותפין, אם נימא דגם בשל שותפות יוצאין משום החלק שיש לו בה, בזה הוא דבעינן שיהא לו בה שוה פרוטה; אבל אם אין לו בה אלא פחות מפרוטה, לא מסתבר דיהא מקרי עי"ז שלכם, כיון דעיקר הדבר אינו שלו.

סוכה ד' כ"ו: וחכ"א אבל יוצא יד"ח בסוכתו של חבירו דכתיב כל האזרח בישראל ישבו בסוכות מלמד שכל ישראל ראויים לישב בסוכה אחת. ופרש"י: דמשמע סוכה אחת לכל ישראל שישבו בה זא"ז וא"א שיהא לכולן דלא מטי שוה פרוטה לכל חד. עכ"ל.

המג"ח במצוה שכ"ה כתב ע"ז, דנראה מדברי רש"י אלו, דהיכא דבעינן לכם, כל שאינו שוה פרוטה לא הוי לכם. וא"כ, תמה, איך אנו יוצאין בארבעה מינים יד"ח, הלא הערבה אינו שוה פרוטה ולא מקרי שלכם; וכן איך אנו יוצאין יד"ח בכזית

[כב]

הט"ז בסי' תרכ"ה כתב, דאף דמצות סוכה היא זכר ליציאת מצרים, מ"מ יש חילוק בין ר"א לר"ע

סוכה ד' י"א: דתניא כי בסוכות הושבתי את בני ישראל ענני כבוד ה"ז דברי ר"א ר"ע אומר